Türk Tabibleri Birliği 35. Büyük Kongresi Toplandı

T.T.B. 35. Büyük Kongresi 28 Haziran 1987 Pazar günü saat 10.00'da S.S.Y.B. Eğitim Tesislerinde toplandı. Toplantıda 38 Tabip Odasından 23'ü toplam 48 delegesi ile temsil edildi. 15 Oda'dan hiçbir delege toplantıya katılmadı.

Genel Kurulu, Merkez Konseyi başkanı Prof. Dr.Nusret Fişek açtı. Gündem gereği, yapılan saygı duruşundan sonra Başkanlık Divanı seçimlerine geçildi.

Kongre Divan Başkanlığına Dr. Nizami Çelenk (Samsun delegesi) II. Başkanlığa Dr. Faik Altıntaş (İstanbul delegesi), Divan Yazmanlıklarına Dr. Bedriye Gürkan (Muğla delegesi), ve Dr. Selma Şanlı (Ankara delegesi) seçildiler.

Divan Başkanı sunuş konuşması yapmak üzere Prof. Dr. Nusret Fişek'i kürsüye davet etti.

T.T.B. Başkanı genel olarak sağlık sorunlarına değindikten sonra, bu sorunları çözmek için, hükümetin çözümü bir yasa çıkarmakta bulduğunu söyledi. Yasa hazırlanırken, kendisinin "yasanın herkese iyi bir sağlık hizmeti sunmada etkili olabilmesi için yeterli finansman, hekimlerin istihdamı ve yönetici kadroların güçsüzlüğü sorunlarını çözecek hükümleri içermesi gerektiğini" değişik aşamalarda yinelediğini söyledi. Yasanın bu çıkan biçimiyle "herkesi iyi bir sağlık hizmeti sunma" istediğimizin yakın bir tarihte gerçekleşemeyeceğini, olsa olsa parası olanlara daha nitelikli hizmet verebilecek bir kaç sağlık işletmesinin kurulabileceğini anlattı.

HABERLER

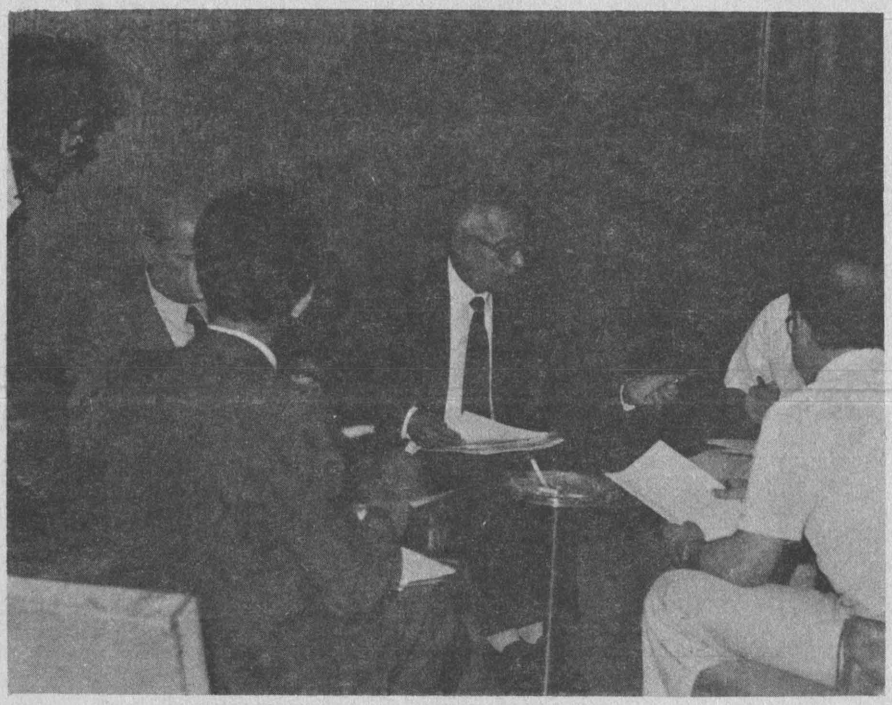

T.T.B'nin 35. Büyük Kongresi'nde yasalaşan Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun sorunlara çözüm getiremeyeceği bir kez daha vurgulandı.

Daha sonra Prof. Dr. Fişek, meslek ile ilgili sorunlara değinerek hükümetin ve YÖK'ün hekim enflasyonunu körükleyen bir politika güttüğünü söyledi. Sürekli eğitimin önemine de değinerek zorunlu hizmete giden hekimlerin haklı yakınmalarından sözetti. Hekimler arasında "ezilen" grubun asistanlar olduğunu vurgulayan Fişek, 35. Büyük Kongre'nin Konseyin çalışmalarına ışık tutacağı inancını belirterek konuşmasını tamamladı.

Gündemin "Konukların Konuşmaları" maddesinde Türk Veteriner Hekimleri Birliği Genel Başkanı Dr. Yücel Akıncı söz aldı. Birliğin yeni çıkan Sağlık Hizmetleri Temel Yasası konusunda görüşlerini anlatan Dr. Akıncı özetle yasanın sorunları çözemeyeceğine değindi.

Daha sonra gündemin 5. maddesi gereği Dr. Ragıp Çam, Merkez Konseyi'nin Haziran 1986'dan bu yana yaptığı çalışmaları özetleyen Çalışma Raporu'nu okudu. Dr. İncilay Kılıç, Mali Rapor, Bilanço ve Tahmini Bütçeler ile Denetleme Kurulu Raporu'nu okudu.

Komisyonların seçiminden sonra, üyeler söz alarak raporlar konusundaki görüşlerini açıkladılar. Gündemin 8. maddesi gereği, Konsey çalışma ve mali raporları oylandı, oybirliğiyle kabul edildi.

Daha sonra çalışmalarını bitiren Büyük Kongre Komisyonu raporunu okudu. Komisyonunun Tıp Meslek Ahlak Tüzüğü Tasarısı ve Konseyce verilen iki karar tasarısının kabulü yönündeki raporları oybirliğiyle kabul edildi.

Dilekler bölümünde söz alan Dr. Erdal Atabek, T.T.B.'nin sağlık hizmetlerinin ve insan sağlığının asıl sahibi olduğunu vurgulayarak, yeni çalışma döneminde T.T.B.'nin ülkemizde yeniden kurulmasına çalışılan demokrasiye katkısının sürekli ve güçlü olmasını diledi. Ankara delegeleri adına sözalan Dr. Taner Özbenli de yeni yasaya ilişkin görüşlerini dile getirerek, sözleşmeli personel statüsüne geçişe "hayır" denilmesi gerektiğini bir kez daha vurguladı. Prof. Dr.Kazım Türker de, bazı gazetelerde sağlık köşelerinde sorumsuzca yazılan yazılara değindi.

Son sözü alan T.T.B. Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr.Nusret Fişek kapanış konuşmasını yaparak teşekkür etti.

35. Büyük Kongre aşağıdaki kararları aldı:

— Tıp Meslek Ahlâk Tüzüğü tasarısı oybirliği ile kabul edildi.

— Dünya Tabipler Birliği Asamblesi'nde karar çıkarılmasında izlenen yöntemi sağlıklı bulan Merkez Konseyi, Büyük Kongrelerde çıkması istenen kararlar konusunda örgütün görüşünün alınabilmesi için delegelerin kongrece kabul edilmesini istedikleri karar örneklerini ve gerekçelerini en geç kongre tarihinden iki ay önce yazılı olarak Merkez Konseyine bidirmelerinin yöntem olarak kabul edilmesine oybirliği ile karar aldı.

— Odaların işyeri hekimi atanmasında yasal görevlerini etkin bir biçimde yapabilmesi için, yasa gereği hekim bulundurma zorunda olan işyerlerini saptaması, izlemesi ve işyerlerine "İşyeri Hekimlerinin çalışma koşulları, görev ve yetkileri hakkında yönetmelik" gereğince "İş Hekimliği Sertifikası" konusunda Odalara yardımcı olmak üzere Merkez Konseyi'nin kurslar düzenlemesi konusunda yine oybirliğiyle karar verildi.

Yeni Yasamız ve Getirdikleri

Doç. Dr. Necati DEDEOĞLU
Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu 15 Mayıs 1987 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. "Sağlık hizmetlerinde reform" biçiminde sunulan ve gerekçesinde "sağlık hizmetlerinin kalitesinde çok kısa zamanda önemli iyileşmeler" sağlayacağı ileri sürülen bu yasa amacına ulaşabilir mi? Hekimler dahil, toplumun her kesiminde eleştirilen sağlık hizmetlerinin gelişmesine ne denli katkıda bulunabilir?

Yasa, hizmetin geliştirilmesinde en önemli sayılabilecek bazı hükümler içermektedir. Tüm kamu ve özel sağlık kuruluşlarına koruyucu sağlık hizmeti yüklemekte, bu kurum ve kuruluşlar ile sağlık personelinin yurtiçindeki dağılımı, ücret tarifeleri, denetimleri, hizmetlerin eşgüdümü ve hizmet standartlarının saptanması görevi tek elde, S. ve S.Y. Bakanlığı'nda toplanmaktadır. Sağlık personeline zorunlu hizmet-içi eğitim getirilmekte, bir hastalık kayıt ve bildirim sisteminin kurulması öngörülmektedir. Mali sorunların giderilebilmesi için ise Genel Sağlık Sigortası başlatılması düşünülmüştür.

Bir hizmetin geliştirilmesi için gerekli mevzuatın hazırlanması kuşkusuz önemlidir. Ancak mevzuat sıklıkla, sağlık sorunlarının kaynağı olmadığı gibi "çözüm"ü de değildir. Bugün sağlık hizmetlerinin aksamasının temel nedeni arasında merkezde ve periferdeki yönetim aksaklıkları bulunmaktadır.

Gerek S. ve S.Y.B., gerekse İl Sağlık Müdürlükleri planlama, eşgüdüm, denetim ve değerlendirme görevlerini yerine getirememekte, günübirlik sorunlarla boğuşmakta, bürokratik işlemler içinde boğulmaktadır. Personel atanmasında yıllardır "işe göre adam" değil de "adama göre iş" kriteri kullanıldığından örgütte deneyimli ve nitelikli personel sayısı azalmıştır. Bugün 67 ilin yaklaşık 50'si vekil sağlık müdürlerince yönetilmektedir. Hizmetin temel basamağı olan Sağlık Ocakları personel, araç-gereç, bina sorunları içinde, müdürlükten ve hastanelerden kopuk, desteksiz ve denetimsiz yarım yamalak hizmet vermektedirler. Politikacıların hizmete ve personel atanmasına müdahaleleri önlenememiştir. Kısacası, bu örgüt ile mevcut mevzuat bile yürütülemezken, yeni yasada öngörülen olumlu değişikliklerin gerçekleşebileceği çok kuşkuludur.

Öte yandan başlatılması düşünülen Genel Sağlık Sigortası ile ilgili pek çok olumsuz görüş bulunmaktadır. Halen bu sistemle finansman sağlayan ülkelerin önemli sorunları vardır. Danimarka, İtalya, Fransa ve Finlandiya bu sistemi terketmek tüm giderlerin devlet bütçesinden sağlandığı ulusal sağlık sistemine geçmek üzeredir.

Ülkemizin insanları sağlıklı değildir. Birer sağlık göstergesi olarak kullanılan ana ve bebek ölümleri pekçok Afrika ülkesinden daha yüksektir. Gelişmiş ülkelerde az görülen bulaşıcı hastalıklar, barsak parazitleri, çeşitli beslenme bozuklukları ve giderek artan trafik ve iş kazaları nüfusumuzun büyük bir kesimini etkilemektedir. Sağlığı belirleyen ana etkenleri biliyoruz. Bunlar kişinin eğitim düzeyi, ekonomik durumu, beslenmesi, oturduğu konutun ve çalıştığı yerin sağlık koşulları, içtiği suyun, yediği gıdanın, soluduğu havanın niteliği, içinde yaşadığı ortama olan psikolojik ve sosyal uyumudur. Sağlık hizmetlerinin insan sağlığına olan etkisi sınırlıdır. Yukarıda belirtilen ön koşullara sahip olmayan birinin evinde hekim bulundurulsa bile ne denli yarar elde edilebilir?

Devlet bütçesinde eğitime ayrılan pay azalırken, işsizlik yaygınken, çalışanlar giderek yoksullaşırken, beslenme kötüleşirken, içinde yaşadığımız çevre zararlı duruma gelirken, çeşitli sosyal bunalımlar geçirilirken adı "Temel" de olsa yeni yasanın insanımızın sağlığına yapabileceği etki daha da kuşkulu görünmektedir.

HABERLER

Dünya Hekimler Birliği Bildirgeleri

DÜNYA HEKİMLER BİRLİĞİ BİLDİRGELERİ

Çevirenler :
Dr. CANER FİDANER
Dr. HÜRAY FİDANER

Ankara Tabip Odası Yayınları
No. : 13

Sevgili okurlar,

Bu sayımızdan başlayarak, Ankara Tabip Odası'nca yayınlanan DÜNYA HEKİMLER BİRLİĞİ BİLDİRGELERİ kitabından bölümler sunacağız. Konu hakkında ayrıntılı bilgi edinmek isteyen meslektaşların "Ankara Tabip Odası, Hanımeli Sok. No.16/2 Sıhhiye-Ankara" adresiyle ilişkiye geçmelerini öneriyoruz.

DÜNYA HEKİMLER BİRLİĞİ

1926'da kurulmuş olan "Uluslarası Hekimler Meslek Birliği"nin (= L'Association Professionale Internationale des Medecins) üye sayısı yirmi üçe ulaşıyordu. Ancak bu birliğin çalışmaları İkinci Dünya Savaşının patlak vermesi üzerine kesildi. 1945 yılı Temmuz ayında, çeşitli ülkelerden gelen hekimler, bu kuruluşun yerini alacak uluslararası bir tıp birliği kurmak üzere Londra'da resmi olmayan bir toplantı yaptılar. Bu şekilde doğan yeni kuruluşun adı Dünya Hekimler Birliği (= The World Medical Association)* oldu. 18 Ekim 1947 günü, yirmi yedi ulusal tıp birliğinden gelen temsilciler Cenevre'de, Dünya Hekimler Birliğinin Birinci Genel Kurultayında bir araya geldiler ve "her ülkeyi en yüksek düzeyde temsil eden ulusal tıp birliklerinin oluşturduğu konfederasyon'un Anayasasını ve yönetmeliklerini kabul ettiler. Ertesi yıl, yürütme kurulu (şimdiki adıyla konsey), yazmanlıkların yönetim merkezi olarak en uygun yerin New York kenti olduğuna karar verdi. 1964 yılı Temmuz ayında Dünya Hekimler Birliği, New York eyalet yasalarına göre, kâr amacı gütmeyen, eğitsel ve bilimsel bir örgüt olarak tanındı ve kendisine her türlü vergiden bağışıklık statüsü verildi. Daha sonraları hem ekonomik nedenlerle, hem de İsviçre'deki öteki sağlık örgütleriyle ilişkilerin kolaylaşması için yö-

* *The World Medical Association 28 avenue des Alpes 01210 Ferney-Voltaire • FRANCE*

netim merkezleri, Fransa sınırına çok yarın olan ve Cenevre yolu üzerinde bulunan Ferney - Voltaire'e taşındı. 1974'den bu yana çalışmalar burada sürdürülüyor. Örgüt halen New York eyalet yasalarının kapsamındadır ve aynı ayrıcalıklardan yararlanmaktadır.

Dünya Hekimler Birliği, sık sık Dünya Sağlık Örgütü (= DSÖ, World Health Organisation) ile karıştırılmaktadır.

Her iki örgüt de uluslararası sağlık sorunlarıyla ilgilenmektedir. Ancak DSÖ Birleşmiş Milletlerin, bütçesi hükümetler tarafından oluşturulan bir kuruluşudur. Hükümetlerin asıl özellikleri genel anlamdaki politikaları olduğundan, DSÖ için kaçınılmaz olarak politik etkiler söz konusu olmaktadır. Öte yandan Dünya Hekimler Birliğinin bütçesi bunun tersine, dünya yüzündeki bir milyonu aşkın hekimi temsil eden gönüllü ulusal tıp birlikleri tarafından sağlanmaktadır. Hekimler ise, hastalarının çıkarlarını en önde tutacaklarına; ırkı, inancı, siyasal bağlılığı ya da toplumsal durumu ne olursa olsun herkese, olabilecek en üstün sağlık bakımının ulaşabilmesi için uğraşacaklarına yemin etmiş kişilerdir. Dünya Hekimler Birliği, kendi başına siyaset dışıdır ve dilleri, kültürleri, sağlık bakımı sunan sistemleri birbirinden farklı olan, ama hepsi de aynı ülküleri paylaşan ve hastalarını kurtarmak için kendilerinden başka hiç kimseye sorumlu olmayan geniş bir üye çevresini kapsamaktadır.

Birçok kişi, Dünya Hekimler Birliğinin ne yaptığını merak eder. Birliğin işleri her zaman için açıksözlü tartışmalara olanak sağlayan, özgür, açık bir forum oluşturmak olmuştur. Bu tartışmalar klinik sorunlarda değil, tıp ahlâkı, tıp eğitimi, tıbbi - toplumsal olaylar ve genel olarak güncel tıp konuları gibi alanlarda yürütülmektedir. Bu tartışmaların sonucunda, doğru davranış biçiminin kesin olmadığı durumlar için yararlı birer yolgösterici olabilecekleri umuduyla hekimlere yönergeler sunulmakta, bu yönergelere dayalı olarak uluslararası bir oydaşlık sağlanabilmektedir. Dünyanın her bölgesinden çok sayıda tıp uzmanının görüşlerinin değerlendirilmesiyle ortaya çıkmış olan "Dünya Hekimler Birliği görüşü" bir yetke taşımaktadır. Ancak birliğin başka bir zorlayıcı gücü yoktur ve olması için de uğraşılmamaktadır. Buna karşın, yönergeler ve duyurular, yıllardır ulusal ve uluslararası tartışmalarda büyük bir ağırlık taşımaktadır.

Bu kitapçık, Dünya Hekimler Birliğinin çeşitli sorunlara ilişkin tutumunu saptamak amacıyla, konsey tarafından oluşturulmuştur. Kitapçıkta yer alan bildirgelerden bir kısmının yeni bilgiler ışığında yeniden gözden geçirilmesi gerektiği gibi, farklı dilleri kullanan kişiler tartışmaya katıldığında kimi özensiz anlatımların da geliştirilmesi zorunlu olmaktadır. Bu amaçla başlatılmış olan kimi çalışmalar sürmektedir. Kuşkusuz, yeni koşulların zorlamasıyla ve olgunlaşacak düşünce sürecine bağlı olarak, öteki konular da bunları izleyecektir. Bütün bunlar, Dünya Hekimler Birliğinin, ölü, taşıllaşmış ya da kalıplaşmış olmaktan çok uzak olduğunu, gerçekten yaşadığını ve sürekli olarak geliştiğini göstermektedir. Günümüzde hastanın hakkı olan önceliklerin sürekli olarak geri plana atılıyor olmasına karşı, Dünya Hekimler Birliği hastanın çıkarlarını koruyan tek uluslararası kuruluş olmaktadır.

A. Wynen, Genel Yazman
A. Orozco, Yürütücü Yönetmen
C.A.S. Wink, Yürütücü Yayın Yönetmeni WMJ*
W.Burkart, Ortak Yayın Yönetmeni, WMJ
Mayıs, 1985

* *WMJ : World Medical Journal, Dünya Hekimler Birliğinin resmi yayın organı.*

Cenevre Bildirgesi

Mesleki Bağlılık Yemini

Tıp Mesleğine Bir Üye Olarak Kabul Edildiğim Şu Anda:

Kendi yaşamımı insanlığın hizmetine adayacağıma BÜTÜN VARLIĞIMLA YEMİN EDERİM:

Öğretmenlerime layık oldukları saygı ve şükranı göstereceğim;

Mesleğimi vicdan ve ağırbaşlılıkla yürüteceğim;

Benim için hastalarımın sağlığı en önde gelecek;

Bana verilmiş olan sırlara, hastanın ölümünden sonra bile SAYGI GÖSTERECEĞİM;

MESLEKTAŞLARIM kardeşlerim olacak;

Din, ulus, ırk, parti politikaları ya da toplumsal durumla ilgili değerlendirmelerin görevimle hastamın arasına girmesine İZİN VERMEYECEĞİM;

Tehdit altında olsam bile insan yaşamına başlangıcından itibaren göstereceğim saygıyı sürdüreceğim ve tıbbi bilgimi insanlık yasalarına karşı gelecek şekilde kullanmayacağım;

Bunlara bütün varlığımla, özgür olarak, onurum üzerine ANDİÇİYORUM.

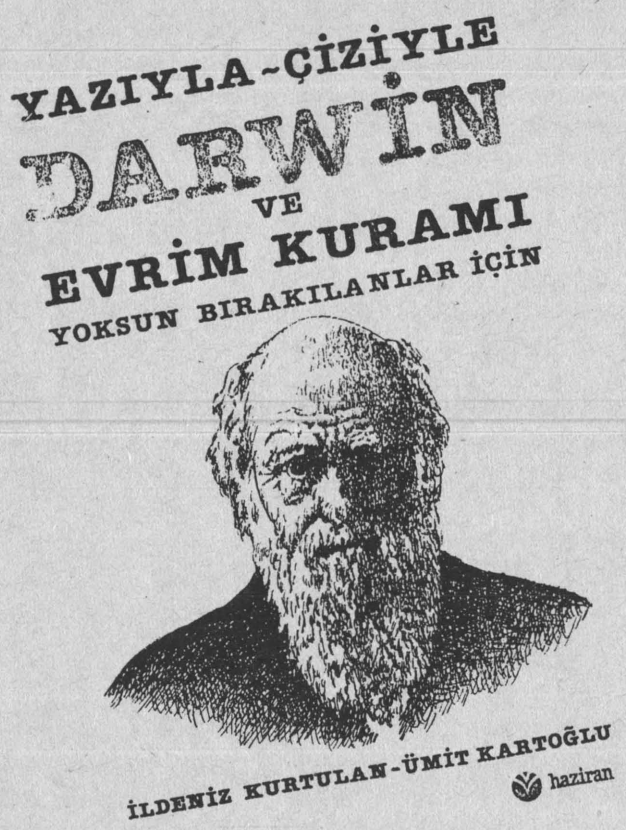

Sürgündeki DARWİN

Dr. T. Bedirhan ÜSTÜN

İki milyar yıl önce uzayda bir değişiklik oldu: Güneşten kopan bir gaz bulutu giderek soğuyarak, dünyamızı oluşturmaya başladı. Bu sürekli değişim süreci fiziksel-jeolojik anlamda sürmüş, değişen koşullara bağlı olarak yeryüzünden giderek bir canlı yaşam gelişmeye başlamıştır. Yirmi milyon yıl önceki *Proconsul Africanus* evrilirken, bu türün iki alt çizgisi biri maymuna, diğeri insana doğru ayrımlaşmıştır. İşte insan denen bilmece böylesi bir geliş menin ürünüdür, dile kolay yirmi milyon yıl!.. Bunca yıllık sürecin sonunda "kendi bilincinin bilincine varan bir bilinç" olarak "evriminin bilincine erişen" bir tür olmuştur.

Yazık ki, toplumsal örgütlenme içerisinde "evrim bilinci", her zaman gerçek yol gösterici bilimin bir sonucu olarak görülmemiştir. Evrim konusu dinsel doğmalara ters düştüğünden "Gülün Adı" benzeri bir "maymun davası" olarak yaşanmıştır. Yıl 1925, Tennesse. ABD: Sanık öğretmen John Scones'in okulda evrimden sözettiği için yargılanışı giderek evrim kuramının yargılanışı halini almıştır. Sonuç: ABD'de evrim kuramından sözetmek, öğretmek, eğitim kurumlarında okutmak yasaklanmıştır. (...Bu kararın pratikte uzun süre işleyebildiğini söylemek güç, ancak ABD yüksek mahkemesi 1968'de bu kararı kaldırmıştır.

Hatta son aylarda Evrime karşı yaradılış kuramının okutulması da zorunlu olmaktan çıkarılmıştır.)

Türkiye'de de benzeri bir durum yaşandı: Ulusal eğitim içerisinde evrimin ve Darwin'in yeri ne? Toplumsal-politik dönüşümlerin her zaman bilimden ve bilimin yaygınlaştırılmasından yana olduğunu söylemek çok zor. Nitekim "evrim kuramı" eğitim programımızdan dışlanmıştır. İşte bu "yoksun bırakılma" karşısında iki onurlu ve yetenekli hekim "sürgündeki Darwin"e arka çıkmışlar. Mektuplaşarak başlayan arkadaşlıkları, "aydın, ilerici ve yürekli gençlerin" evrim kuramından yoksun bırakılmasına dayanamayan yürekleri bir yapıtta somutlanmış: Yazıyla-Çiziyle Darwin ve Evrim Kuramı...

Evrimin bilincine milyonlarca yıllık bir süreç içerisinde varan insanoğlunun serüvenini bir solukta gözler önüne seren bir kitabı yazmak-çizmek pek öyle kolay değil. Mizahın o sihirli anahtarı olmasa... Bu anahtarla tarihin karmaşık girdapları, doğabilimin ayrıntılı gizleri, toplumsal tepkilerin arka planı kolayca anlaşılır oluveriyor. Üstelik kitabın ardına eklenen kim kimdir ansiklopedisi ve tanımlar sözlüğü (kuponsuz çekilişsiz) bu kavramların netleşmesine yardımcı oluyor.

Kitapta Darwin kimdi, nasıl yaşadı, neler yaptı, nasıl bir insandı... Evrim kuramı tarih boyunca nasıl gelişti, Lamarck-Darwin yaklaşımları, "Türlerin kökeni"nin temel ilkeleri, "İnsanın türeyişi"nin öyküsü yeralıyor... Evrim kuramına yönelik eleştiriler ve evrim kuramının "evrimi" bu bütünü tamamlıyor.

Kitaba önsöz yazan İlhan Selçuk "bir toplum içinde bir kez, bir tek kişi ayağa kalktığında artık dünya değişmiştir; hiç bir şey eskisi gibi değildir" diyor. Bir toplum içinde bir kez bir tek kişi evrimin bilincine vardığında da bu böyle oluyor. Toplumsal süreçler "evrim kuramını" eğitim programı dışında tutmaya çalışsa bile bir Kurtulan-Kartoğlu dostluğu çıkıp yoksun bırakılanlara bu kuramı aktarıyor. Her ikisinin de ellerine sağlık!...

Yazıyla - Çiziyle DARWİN ve EVRİM KURAMI (Yoksun Bırakılanlar İçin), İldeniz KURTULAN-Ümit KARTOĞLU Haziran Yayınları, İstanbul, Mayıs 1987

İLDENİZ KURTULAN, HEKİM VE SAİRE, ENZELİ 1932

CİZVİTLERİN OKULUNA YETİŞEMEDİ. LİSE'Yİ TAHRAN'DA ALBROZ KOLEJİNDE BİTİRDİ. 1953'TE "ANAVATAN"A GELDİ, "TOPRAĞI"NI ÖPTÜ, AMA "MAKAM"A VE "HUZUR"A ALINMADI. ANNESİNİN İSTEĞİ ÜZERİNE DOKTOR OLMAK ÜZERE İSTANBUL'DA TIP FAKÜLTESİNE GİRDİ. KENDİ İSTEĞİ ÜZERİNE GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİNE MİSAFİRETEN DEVAM ETTİ. BİR DEGAZETECİLİK ENSTİTÜSÜNE GİRDİ. ÜÇÜNÜ BİRARADA YÜRÜTEMEDİ, ANCAK DOKTOR OLDU. 3 YIL GÜNEYDOĞU'DA SAĞLIK OCAĞI HEKİMLİĞİ YAPTIKTAN SONRA İSTANBUL'DA KADIN-DOĞUM UZMANI OLUVERDİ.

ANKARA'DA YAYINLANAN "AZERBAYCAN" DERGİSİNDE TAM 10 YIL DİL-TARİH ARAŞTIRMALARINI YAYINLADI. TÜRK ÇAĞDAŞ EKİNİNDEN ÖRNEK ÖYKÜLERİ FARSÇAYA ÇEVİREREK TAHRAN'DA YAYIMLATTI. FARS EDEBİYATINDAN TÜRKÇEYE ÇEVİRİLER YAPTI. ŞAH BASKI DÖNEMİ SIKINTILARINI SİYASA YAZILAR OLARAK "OKTAY GÜNEŞ" TAKMA ADIYLA "CUMHURİYET"TE YAYIMLADI. SONRA "GEBELİKTEN KORUNMA"YI YAZDI (BU KİTAP 7-8 BASKI YAPACAKTI). BEHRENGİ'NİN ÖYKÜLERİNİ 10 KİTAPTA TÜRKÇEYE ÇEVİRDİ (BU KİTAPLAR 12 EYLÜL'DEN SONRA "TAHDİDE TABİ" KILINACAKTI). BU KEZ "KISIRLIK SORUNU"NU YAZDI (FAZLA İLGİ GÖRMEYECEKTİ). "İRAN DEVRİMCİ YAZARLARDAN ÖYKÜLER ANTOLOJİSİ"Nİ YAYIMLADI (BU KİTABIN BAŞINA NELER GELDİĞİ BİLİNMEYECEKTİ).

O YAZMASINI, ÇİZMESİNİ, YONTMASINI SÜRDÜRDÜ. BİRKAÇ KEZ RESİM VE YONTU SERGİLERİ AÇTI. BUGÜNLERE GELDİ, YETİŞTİ... "TOPLUM ve HEKİM" SÜRELİSİNİ YAYINLADI, BURADA TIP ÜSTÜNE HALKBİLİMSEL ARAŞTIRMALARINI YAZDI. BU ARAŞTIRMALAR GENİŞ İLGİ UYANDIRDI. EN SONUNDA "BÜLTEN"İN YAZI İŞLERİNE BAKARKEN KARTOĞLU ÜMİT'LE TEK MEKTUPTA ARKADAŞ OLDU. GEÇEN GÜNLER, YAZILAN MEKTUPLAR ARKADAŞLIKLARINI PEKİŞTİRDİ... TA Kİ DARWİN'İ "EĞİTİM"DEN SÜRDÜLER. BU BAHANE OLDU. ÖNCE MEKTUPLAŞARAK SONRA GÖRÜŞEREK KAFA KAFAYA VERİP, BU KİTABI HAZIRLADILAR.

HER İKİSİNİN DE ELLERİNE SAĞLIK.

ÜMİT KARTOĞLU, HEKİM MEKİM

1956 YILINDA ZONGULDAK'TA DOĞDU. İLKOKUL 5'TE TÜP BOYALARIN TÜMÜNÜ KAĞIDA DİŞ MACUNU GİBİ SIKTIĞI GEREKÇESİYLE RESİM KURSUNDAN ATILDI. DARWİNLE OKUL SIRALARINDA TANIŞTI (O ZAMAN DARWİN, KİTAPLARDA VARDI). ÇOCUKLUĞUNDA YENGEÇ VE KURBAĞA KOLLEKSİYONU YAPMAYA KALKTI. LİMANDA GEMİLERİ SEYRETTİ. BEAGLE O LİMANA HİÇ UĞRAMADI. 1974'DE ABD'YE BURSLA GİTTİ, BİR YIL SONRA UZUN SAĞLI OLARAK DÖNDÜ. TIP FAKÜLTESİNİ BİTİRDİ. BAŞINA "FİŞEK" DÜŞTÜ. "TOPLUM HEKİMLİĞİ" BÖLÜMÜNE GİRDİ AMA "HALK SAĞLIĞI" UZMANI OLDU.

1976'DAN BAŞLAYARAK ÇİZGİLERİ YAYINLANMAYA BAŞLADI. OHANNES ŞAŞKAL'LA TANIŞTI. KİŞİSEL VE ORTAK SERGİLER AÇTI. EN UZUN SERGİSİ OHANNES'LE ORTAKLAŞA ANKARA-İSTANBUL'DA BİR AY KALDI: K-ÖMÜR. EN KISA SERGİSİ ELAZIĞ 1. KÜLTÜR FESTİVALİNDE GERÇEKLEŞTİ: HIRÇIK. BU SERGİ TAM 5 SAAT SÜRDÜ... KARİKATÜR KARTPOSTALLAR BASTI, KARAKARE DERGİSİ "ZAMANZAMAN" KİTABINI EK OLARAK VERDİ, DERGİ KAPANDI, KİTABI KAPAKSIZ KALDI. YURTİÇİ VE DIŞINDA ÖDÜL KAZANDI. EVLENDİ, KAYNAK DOĞDU... TIBBİ ÇİZİMLERLE UĞRAŞTI. SAĞLIK EĞİTİMİ BÜLTENİ YAYINLADI. "THE RAIN" ÇİZİ ROMANI ANCAK İNGİLİZCE BASILDI, HAWAİİ'DE VE MARYLAND'DA SERGİLENDİ...

ELAZIĞ'DAYKEN İLDENİZ KURTULAN İLE MEKTUPLAŞARAK ARKADAŞ OLDU. MANİSA'DA KARŞILAŞTILAR, İSTANBUL'DA BULUŞTULAR. DARWİN BU MEKTUP DÖNEMİNİN ÜRÜNÜDÜR.

DARWİN GÖKTEN ÜÇ ELMA ATTI.
BİRİ YAZANIN,
BİRİ ÇİZENİN,
BİRİ DE OKUYANIN BAŞINA...

HABERLER

Basın ve Sağlık

NOKTA, 21 Haziran 1987

Bilgisayarlı tarama yapan tomografi şirketlerinden kimilerinin kimi doktora, gönderecekleri hastabaşına belli bir komisyon ödedikleri söylentileri ayyuka çıkarken, bu durum Nokta'nın görüştüğü pek çok hekim tarafından doğrulandı.

Vücudun ve beynin milimetrik kesitlerine varana dek tarama yapabilen bu bilgisayarlı tomografi şirketlerinin birinin bir süre propagandistliğini yapmış A.T.'de doktorlara şimdilerde hasta başına ödenen ücretin 25-30 bin lira civarında olduğunu belirtti.

İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Şükrü Güner ise, "Zaman zaman bu tür söylentilerin yaygın olduğu bir gerçektir. Tabip Odası olarak bu tür söylentileri değerlendirme, araştırma ve inceleme yaptırım gücünden uzağız. Ne yönetimsel kadromuz ne de yasal yetkimiz bize bu yaptırım gücünü vermemektedir. Muayenehanelerin, dispanserlerin, teşhis ve tedavi polikliniklerinin denetim yetkisinin Tabip Odası'na verilmesi yıllardır isteğimizdir. HEKİMLERİN TOMOGRAFİ ŞİRKETLERİNDEN KOMİSYON ALMASI TIBBİ DEONTOLOJİ TÜZÜĞÜ'NÜN 12. MADDESİNE GÖRE SUÇTUR" dedi.

Prof. Dr. Metin Özek; *"Günümüzde özel girişimciliğinin devlet sorumluluğundaki konulara da alabildiğine el attığı, yüreklendirildiği "ne yaparsan yap, tek köşeyi dön" ilkesinin geçerli kılındığı ortamda, bu tür el altından ahlaka da, yasalara da meslek kurallarına da aykırı "alış-veriş" türleri bir azınlık için sözko. usudur"* dedi.

İnsanlık Suçunda Çifte Standart

Haziran ayı başında televizyonda yayınlanan 32. Gün programında M.Ali Birand, Lyon kasabı Barbie'nin yargılanmasını verdi. Barbie'nin avukatı J. Verges bir ara çok önemli sözler etti. Cezayir'in Kurtuluş Savaşında, Fransız askerlerinin Cezayir halkına uyguladıkları, Hitler faşizminin dahi aklına gelmeyen işkence ve kıyımların cezasız kaldığı, kimsenin bunu araştırma gereği duymadığı, aksine üstüne kül serpmeye çalışıldığını belirtti. Fransa'nın işkence ve insanlık suçu konusunda benimsediği çifte standart sayesinde, Cezayir'de katliam yapanlar, bugün emekli askerler olarak kucaklarında torunları televizyondan Barbie'nin yargılanmasını izliyorlar.

Diğer yandan A.B.D.'nin Lyon kasabı olduğunu bildiği Barbie'yi yakalandıktan sonra kendi gizli servisinde çalıştırdığı, böylece onun örgütleme yetenek ve tecrübesinden yararlandığı, Fransa'nın durumu farketmesi üzerine Klaus Altman adlı sahte pasaportla ve 5000 markla onu Bolivya'ya kaçırdığı biliniyor. Sonra ne oluyor? Sonraki 5 yıl içinde Barbie, Bolivya'nın sayılı zenginleri arasına giriyor. Bu esnada Bolivya'da darbe olunca özel bir kimlik ve albay rütbesiyle darbecinin başdanışmanlığına getiriliyor. Ne konuda başdanışman olduğu hepimizin malumudur.

Barbie, Bolivya'da o kadar rahat ediyor ki bir gün televizyonda ropörtaja çıkıyor ve böylece Barbie kimliği yeniden teşhis edilmek zorunda kalınıyor.

Artık Barbie'nin Hitler Almanyasından başlayarak "Hür Dünya"ya yaptığı hizmetler sona ermektedir, çünkü yaşlanmış ve aktif hizmet edemeyecek hale gelmiştir. Son görevi Fransa ve A.B.D.'nin insan hakları havariliğine hizmet etmek olacaktır.

Adolf Hitlerin'in Biyolojik Askerleri

II. Dünya savaşı sırasında altı milyon Avrupalı Yahudinin yokedilmesi günümüze dek yapılmış en büyük organize katliamdır. İnsanlığa karşı işlenmiş bu suça katılanlar arasında Alman tıp adamları da yeralmıştır. Olay bilim adamlarınca incelenmiş, birçok filme ve kitaba konu olmuştur. Aşağıda okuyacağınız yazı, Louisiana Eyalet Üniversitesi Tıp Merkezi, Anatomi Departmanında hücre biyolojisti ve tıp tarihi profesörü Dr. Frederick H. Kasten tarafından kaleme alınmıştır. 1986'da New York'ta Basic Books tarafından yayınlanan Robert Jay Lifton'un NAZİ DOKTORLAR: TIBBİ CİNAYET VE JENOSİTİN PSİKOLOJİSİ kitabı üzerine F. Kasten'in yazdığı eleştirileri birlikte okuyalım (Bu yazı Nisan 1987'de ABD'de yayınlanan The Scientist dergisinde yeralmıştır).

"New York Şehir Üniversitesi'nde üstün yetenekli bir profesör olan Robert J.Lifton tarafından, uzun gözlemlerden sonra yazılan NAZİ DOKTORLAR adlı kitap, Hitler Almanyası'nda Nazi doktorların rolüne yeni bir ışık tutan olağandışı bir kitaptır. Bu kitap doktorların iyileştiricilikten öldürücülüğe geçişlerinin öyküsüdür.

Yazar, konuştuğu doktorların çok zeki ya da aptal değil, gerçekte ortalama insanlar olduğu görüşündedir. Bu noktada Nazilerin ölüm makinalarında doktorların nasıl olup da yeraldığını anlayabilmek kolay değildir. Hekimliğin ahlaksal (etikal) yönünün yıkılması ve Hipokrat andının unutulması, geçmişteki Alman tıbbının bilim dünyasına katkısıyla çelişmektedir. Bu çelişkiyi anlayabilmek için Lifton, Alman tıp adamlarının savaş öncesi Nazileştirilme süreçlerinin de incelemiştir.

Doktorlar ARİ kanı temiz tutmak ve tehlikeli genlerden korumak için "gen yetiştiricisi", "ırk koruyucusu", "biyolojik asker" ve "genetik doktorları (günümüzün genetikçileriyle bir ilişkileri yoktur)" durumuna gelmişlerdir. Nazi biyomedikal anlayışı, gizli organize edilmiş bir program yoluyla *işe yaramayan* yaşamların ortadan kaldırılmasını savunmuştur. Bu program "ızdırapsız ölüm" yani "euthanasia" olarak adlandırılmıştır.

Ölüm kamplarındaki tek otantik iyileştiricilerin tutuklu hekimler olması bir kara mizah örneğidir. Sıkılmaksızın kimi psikolojik nedenlerle, Nazi doktorlar, bu izole "insanlar topluluğu" tutuklu hekimleri ziyaret ederek, gerçek tıbbi işlerde ve araştırmalarda çalışmışlardır. Bu çalışmalar *tıp canileri* için yalnızca bir hobidir.

Hitler'in KESİN ÇÖZÜMÜ (Final Solution) konusunda Auschwitz doktorlarının rolü ve psikolojik yapıları hakkında ilk ayrıntılı bilimsel çalışmayı Lifton'un yaptığını söyleyebiliriz Ancak görüşme yapılan 29 doktorun, 3. Reich için herhangi bir yerde çalışan tipik doktorlardan biri olup olmadığı kitapta anlaşılmamaktadır. Mengele hakkındaki bölüm, gördüğüm fanatik Ariler ve yüzeyel bilimadamları hakkında nelerin bilindiğinin araştırıldığı yapıtların en büyüğüdür. Birçok Auschwitz kurbanı için Mengele şeytanın ta kendisidir. Lifton, Mengele'nin bir şeytan değil, hayalperest bir ideolog, katil haline gelmiş bir doktor olduğu görüşündedir.

Lifton'un ölüm kampı doktorları hakkındaki araştırmaları onu, Nazi tıp adamlarının Musevi toplukıyımında temel rolü oynamış olduklarına götürmüştür. Ben, bu açıdan Lifton'un görüşlerini paylaşmıyorum. Bir kişinin, ölüm kamplarında Nazi doktorlarca oynanan hissiz oyundan nefret ettikçe, doktorların katılımı olmaksızın Musevi toplukıyımının mümkün olamayacağına inanması bence gerçekçi olmaz.

Tıp ahlakına inanan, duyarlı kişiler bu güçlü kitap karşısında sinirlenecek ve sarsılacaklardır. Lifton, kendi Yahudi özelliklerini arada bir yansıtmakla birlikte, Nazi doktorlardan içten itiraflar da elde edibilecek kadar becerikli bir görüşmecidir. Lifton, konuya çok büyük bir açıklık getirmekle birlikte, kitabın bazı bölümlerinde anlaşılması güç psikolojik terimler kullanmıştır.

NAZİ DOKTORLAR, günümüzün bilimsel topluluğuna seslenmektedir. Bizim Nazi doktorların ahlaksal ilkeleri oluşturmak için yaptığı çalışmalardan daha iyisini yapmamız bir zorunluluktur."

Gregor Mendel

Derleyen: Dr. Nevzat EREN

Gregor Mendel bezelyeler üzerinde yaptığı denemelerden elde ettiği bilgilere dayanarak bu günkü kalıtım (genetik) biliminin temelini atmış ve haklı olarak bu bilimin kurucusu adını almıştır. Mendel'in böyle büyük bir başarıya ulaşmasının nedenleri arasında doğaya olan tutkusu, aile ve çevresinin Mendel üzerindeki etkisi ile gördüğü eğitim ve öğrenim ön sıralarda gelmektedir.

Johann Mendel 1822 yılında Silezya'nın Heinzendorf köyünde doğmuştur. Bu köyde meyva yetiştiriciliği ve bahçecilik halkın başlıca geçim kaynağını oluşturuyordu. Bölgenin özelliğinden olarak daha ilkokulda öğrencilere doğa bilgileri, meyvacılık, bahçecilik ve aşı işleri ile seçici üreticilik öğretiliyordu.

Mendel ilk ve orta öğrenimini bölgesindeki okullarda tamamladı. Orta öğreniminin sonlarına doğru babasını yitirdiğinden, hem okulun hem de ailesinin harcamalarını karşılamak Mendel'e düştü. Daha sonra iki yıllık felsefe öğrenimi gördü ve şimdi Çekoslavakya'da bulunan Bruno kentinde bir manastıra papaz oldu. Papazlık adı Gregor olduğu için Johann Gregor Mendel adı ile tanındı.

O zamanlar dinsel kurumlarda çalışan din adamlarından, asıl görevlerinden ayrı olarak, sanat ya da bilim alanlarından birinde yaratıcı çalışmalar beklenirdi. Mendel, daha çocukluğundan beri bitkilere ilgi duymuştu. Böylece, manastır bahçesinin bir köşesinde bezelyeler üzerinde çalışmaya başladı. Mendel gerçi, bitkiler üzerinde yaptığı deneylerle tanınmakta ise de, geniş bilimsel görüşü ve doğa olaylarına olan ilgisi nedeniyle zooloji, meteoroloji ve jeoloji konuları ile de ilgilenmiş, arılar üzerinde de araştırmalar yapmıştır.

Mendel araştırmalarından elde ettiği bulguları ve günümüzde "Mendel Yasaları" olarak bilinen sonuçları "Brno Doğal Tarih Derneği"nin 1865 yılında düzenlediği iki toplantıda açıklamıştır. Ancak, bu açıklamalar ilgi görmemiştir. Bu yayınlar 1900 yılına dek unutulmuştur. 1900 yılında benzer bir araştırmayı yürüten Hollandalı De Vries kaynak araştırırken Mendel'in yayınlarını bulmuş, bundan sonra da, bu yayınlar gereken ilgiyi görmüştür. Daha sonraları Almanya'da Correns ile Avusturya'da Tschermak Mendel'in bulgularını doğrulamışlardır *.

---

* *Bilim ve Teknik, I: 3 (1968), s. 28 - 31.*

Zincirli Tedavi

Ahmet Çetin, Burdur Cezaevinden böbreklerindeki hastalık zaman zaman komaya girmesine neden olacak kadar ilerleyince Ankara Kapalı Cezaevi'ne sevkedilmiş, ardında da Numune Hastanesi mahkum koğuşuna yatırılmıştı.

Ancak Çetin'in tedavisi hastanede gerekli dializ aleti olmadığından yine yapılamıyordu. Tedavi için Yüksek İhtisas ya da Hacettepe Hastanesi'ne yatırılması zorunluydu. Numune Hastanesi'nin neredeyse gölgesinin düştüğü kadar yakınındaki iki hastaneye sevk edilmesinin tedavi için gerekliliği, Çetin için mahkum koğuşundan sonra bir başka "çile"nin başlangıcı, daha doğrusu sonu olacaktı. Çetin, her iki hastaneden de "mahkum koğuşu olmadığı" için defalarca geri çevrilmiş, ancak bir ay sonra Hacettepe Hastanesi'ne kabul edildiğinde ise artık yapılacak birşey kalmamıştı. Nitekim kısa bir süre sonra, Ahmet Çetin ölecek ve ölüm raporuna "tabii nedenlerle.." ibaresi yazılacaktı.

Dr. Arısan'ı yalanlayan tek hikâye Ahmet Çetin'inki değildi. Ancak isimlerinin açıklanmasını istemeyen hastanede görevli bazı yetkililer mahkumların anlattıklarını doğruluyorlardı.

"Mahkumlar, biz insan olduğumuzu bir tek Turhan Temuçin'in başhekimliği zamanında hissettik." diyorlar. Turhan Bey, hastaların moralinin düzelmesi için yakınlarının her gün ziyarete gelebilmesi için cezaevi idaresinden izin almıştı. Şimdi ziyaretler onbeş günde bir. Mahkumlar çoğu zaman, cezaevinde daha rahat oldukları gerekçesi ile mahkum koğuşunda yatmak istemiyorlar, ta ki dertleri çekilmez hale gelinceye kadar.. Mahkum koğuşunda görevli doktor yok. Mahkum hangi servis tarafından yatırılmış ise, o servise hemşire telefonla haber veriyor. Koğuşta yattıktan 2-3 gün sonrasına kadar doktorların yüzünü göremiyorlar. Zaten doktor haftada bir kere hastasına uğrasa ne mutlu. Çoğu zaman doktor hastayı görmeden telefonla hemşireye tedavi planı veriyor. Gece mahkum koğuşunda bir hasta ağırlaşsa, doktorun oraya kadar gitmesi hem imkansız, hem de doktor oraya gidinceye kadar hastaya ne olacağı belli değil. Ama idareyi bunlar ilgilendirmiyor.."

Mahkum hastaların, bir bodruma kapatılma ve doktorlarından "ikinci sınıf insan" muamelesi görmenin dışında başka bir sorunu da, hastanenin tıbbi açıdan yetersizliği idi. Hastane olanaklarının yetmediği yerde; aynı Ahmet Çetin'e olduğu gibi. "mahkum koğuşu" sorunu başlıyordu. Başkent'te mahkum koğuşu bulunan bir başka tam teşekküllü sivil hastane daha yoktu ve hiç kimse bir mahkumun sorumluluğunu kabul etmek istemiyordu. Dr. Yakup Arısan soruna ilişkin olarak şunları alatıyordu:

"Sanırım hastanelerde mahkum koğuşu bulundurulması zorunluluğu yok Numune'den diğer hastanelere sevk yapıldığında kabul edilmiyorlar. Mesela, Hacettepe Hastanesi'ne gidiyor mahkum. O hastanın başında iki jandarma bekleyecek, manzara hoş değil tabii. Kabul etmiyorlar ama, hastanenin bir kenarına yatırabilirler. Bizdeki mahkum koğuşunun yatak kapasitesi de sınırlı ama, geleni kabul ediyoruz. Diğer hastaneler de acil hastayı kabul etmek zorunda olmalılar. Bu gibi durumlar için tüm hastanelerin birer mahkum koğuşu açmaları gerektiğini düşünüyorum."

Örnekten bol ne var...

Remzi Kurt, cinayetten 20 yıla hükümlü bir kalp hastasıydı. 1984 yılında Numune Hastanesi'nin mahkum koğuşuna yatırılmış ve doktorlar kalp kapaklarının değişmesi gerektiğine karar vermişlerdi. Önce birkaç ilaç verilip tedavi edilmeye çalışıldı. Biraz rahatlayınca da cezaevine gönderildi. Remzi, cezaevinde tekrar ağırlaştı, yeniden mahkum koğuşuna getirildi. Cezaevi ile mahkum koğuşu arasındaki gidiş-gelişler aylar sürdü. Sonunda Remzi, Numune Hastanesi yetkililerince Hacettepe Hastanesi'ne gönderildi. Ancak Hacettepe Remzi'yi ameliyat etmeyi kabul etmiyordu, çünkü mahkum koğuşları yoktu. Remzi bu kez Yüksek İhtisas Hastanesi'ne sevk edildi. Ama Yüksek İhtisas'ın yanıtı da aynıydı: "Mahkum koğuşumuz yok Ancak mahkumiyeti bitince ameliyat edebiliriz." Oysa Remzi'nin cezası 20 yıldı ve değil 20 yıl, 2 yıl bile dayanamayacağı gün gibi ortadaydı.

Veysel Gafur, kalp hastası bir başka mahkumdu. Numune Hastanesi mahkum koğuşunda verilen hiçbir ilaçla kalbinin ritmi düzelmiyordu. Yüksek İhtisas Hastanesi'ne gönderiliyordu

HABERLER

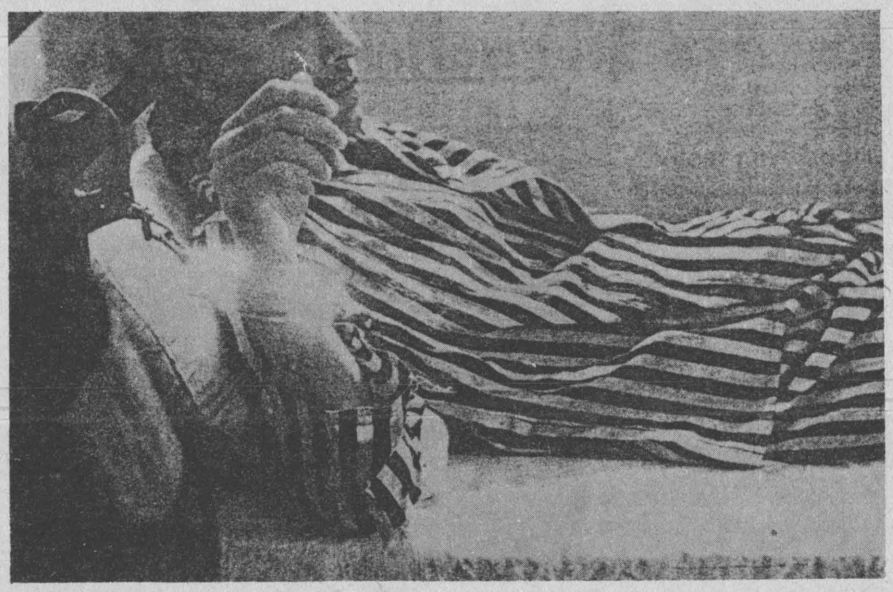

Hastane yetkililerinin gerekçesi yine aynıydı: "Hastaya kardiografik ve hemodinamik tetkik yapılması uygundur. Ancak hastanemizde mahkum koğuşu bulunmadığından, bu tetkikler de hastanın Y.İ.H. Kardioloji Kliniği'nde yatmasını gerektirdiğinden, hastanın mahkumiyeti kalktığı takdirde yapılabilecektir." Yüksek İhtisas Hastanesi yetkilileri, Veysel'in tetkiklerinin yapılabilmesi için "mahkumiyetinin kaldırılmasını" öneriyorlar ancak bu öneri, Numune Hastanesi heyetince kabul edilmiyordu.

Cihat Özbek'in hastalığı ise hepatitti. Ama tedavi faydalı olamıyor, hastalığı siroza doğru ilerleme gösteriyordu. Numune Hastanesi Cihat'ı da Yüksek İhtisas'a gönderiyor, ancak Cihat da diğerleri gibi geri çevriliyordu. Numune Hastanesi'nde ise Cihat için gerekli tetkiklerin yapılabilmesi mümkün değildi.

Ünye Cezaevi'nden Ankara'ya gönderilen bir başka kalp hastası da Mustafa Cong'tu. Doktorlar ameliyat olması konusunda fikir birliği içindeydi.

Yüksek Ihtisas Hastanesi, yine mahkumiyetin kaldırılmasını istiyordu, ama savcılık bu isteği kabul etmeyecekti. Mustafa da mahkumiyetini cezaevi ile hastanenin mahkum koğuğu arasında geçirecekti.

Halil Kırık, idamla yargılanıyordu. Daha önce bir kalp kapağı değiştirilerek, suni bir kapak takılmıştı. Cezaevinde bir kalp kapağı daha çürüyor, değiştirilmesi gerekiyordu. Halil nefes darlığı içinde, soluk alabilmek için mücadele veriyor, bir yandan da kan kusuyordu. Sevk edildiği Hacettepe Hastanesi, ameliyat için 2 milyon lira istiyordu, ama Halil mahkumdu, parası da yoktu. Adalet Bakanlığı ödenek olmadığı gerekçesiyle parayı ödemiyordu. Yüksek İhtisas Hastanesi ise bu kez "ilk ameliyat olduğu yerde ameliyat edilsin" diyerek Halil'i geri çevirecekti. Numune Hastanesi'nin mahkum koğuşunda Halil kan kusarken yatağa zincirliydi. Halil, açlık grevi yapıyor, durumu ağırlaşıyor, zincir çıkarılıyordu. Sonunda Adalet Bakanlığı bir ödenek bularak Halil'i ameliyat ettiriyordu. Ama Halil ameliyat edildiği tarihlerde henüz adalete lazımdı ve davası sürüyordu.

Bunlara benzer daha onlarca örnek olay yaşanıyordu Başkent hastanelerinde.

Jandarma ameliyathanede

Hacettepe Hastanesi Başmüdürü Dr. Hayri Öztürk, Yeni Gündem dergisinin konuya ilişkin sorusunu şöyle yanıtlıyordu: "Biz gelen mahkumları yatırırız Mahkum koğuşumuz yok ama, mahkumlar için tedbir almak da bizim sorunumuz değil. Mahkumun kaçması da bizi ilgilendiren bir durum değil. Ancak gelen mahkumu yatırabilmemiz için güvenlik mensuplarının kabul etmesi gerekir. Onlar bazen kabul etmiyorlar, bazen de kabul edip hastanın başına iki jandarma dikiyorlar. Numune Hastanesi'nde mahkum koğuşu var ama, biliyorsunuz orası eski bir hastane. Artık hastanelerin psikiyatri servislerinde bile kapalı koğuşlar yok."

Şikayet edilen bir başka hastane, Yüksek İhtisas Hastanesi Başhekimi Kemal Beyazıt ise şunları anlatıyordu: "Mahkum olan hastaları kabul etmek için emniyet tertibatı almak lazım. Bu hastaları kabul edebilmek için yapısal olarak böyle bir tertibatın bulunması gerekiyor. Yasada hastanelerde mahkum koğuşu bulundurulur diye bir zorunluluk yok. Zaten Numune Hastanesi'nde mahkum koğuşu var, orası geniş bir hastane, ihtiyacı karşılıyor.

Yasaya göre, mahkumiyetin muvakkaten kaldırılması selahiyeti var. Bize gelen acil vakaları biz mahkumiyetin tecil edilmesi durumunda kabul ediyoruz İşletmede bazı sıkıntılar var. Hasta mahkumsa, jandarma ameliyathaneye kadar girmek istiyor. Bu hem o hastanın hem de diğer hastaların sağlığı için olumsuz bir durum tabii."

Kısacası Hacettepe Hastenesi yetkilileri değil mahkum koğuşundan, fikrinden bile hoşlanmıyor, Yüksek İhtisas Hastanesi'ndekiler de belki de haklı gerekçelerle "mahkumiyetin tecilini" talep ediyorlardı.

Bir Kızılderiliyim ve Anlamıyorum

"Gökyüzünü, toprağın sıcaklığını nasıl satın alabilirsiniz ya da satarsınız? Bunu anlamak bizler için çok güç!

Bu toprakların her parçası halkım için kutsaldır. Çam ağaçlarının parıldıyan iğneleri, vızıldayan böcekler, beyaz kumsallı sahiller, karanlık ormanlar ve sabahları çayırları örten buğu; halkımın anılarının ve geçirdiği yüzlerce yıllık deneylerin bir parçasıdır.

Ormanlardaki ağaçların damarlarında dolaşan su, atalarımızın anılarını taşır; biz buna inanırız! Beyazlar için durum böyle değildir. Bir beyaz ölüp yıldızlar âlemine göç ettiği zaman, doğduğu toprakları unutur. Bizim ölülerimiz ise bu toprakları unutmaz. Çünkü Kızılderili, gerçek anasının toprak olduğuna inanır.

Washington'daki Büyük Beyaz Reis bizden toprak almak istediğini yazıyor! Bu bizim için büyük bir fedakârlık olur. Büyük Beyaz Reis, bize rahat yaşacağımız bir yerin ayrılacağını, bize babalık edeceğini, biz Kızılderililerin ise onun çocukları olacağımızı söylüyor. Bu önerinizi düşüneceğiz! Ama gene de bunun kolay olmayacağını itiraf ederim. Çünkü bu topraklar bizim için kutsaldır.

Nehirler ve ırmakların suyu, bizim için sadece akıp giden su değildir; atalarımızın kanıdır aynı zamanda. Bu toprakları size satarsak, bu suların ve toprakların kutsal olduğunu çocuklarınıza da öğretmeniz gerekecek.

Biz, nehirleri ve ırmakları kardeşimiz gibi severiz! Siz de aynı sevgiyi gösterebilecek misiniz kardeşlerimize?

Biliyorum beyazlar bizim gibi düşünmezler! Beyazlar için bir parça toprağın diğerinden farkı yoktur. Beyaz adam topraktan istediğini almaya bakar ve sonra yoluna devam eder. Çünkü toprak beyaz adamın dostu değil, düşmanıdır! Beyaz adam topraktan istediğini alınca, başka serüvenlere atılır.

Beyaz adam, annesi olan toprağa ve kardeşi olan gökyüzüne alıp satılacak, işlenecek, yağmalanacak bir şey gözüyle bakar. O'nun bu ihtirasıdır ki, toprakları çölleştirecek ve her şeyi yiyip bitirecektir!

Beyaz adamın kurduğu kentleri de anlıyamayız biz Kızılderililer. Bu kentlerde "huzur" ve "barış" yoktur! Beyaz adamın kurduğu kentlerde, bir çiçeğin taç yapraklarının açarken çıkardığı tatlı sesler, bir kelebeğin kanat çırpışları duyulmaz.

Belki bir vahşi olduğum için anlıyamıyorum ama, benim ve halkım için önemli olan şeyler oldukça başka! İnsan bir su birikintisinin etrafında toplanmış kurbağaların, ağaçlardaki kuşların ve doğanın seslerini duymadıkça, yaşamın ne değeri olur?

Bir Kızılderiliyim ve anlamıyorum! Biz Kızılderililer, bir su birikintisinin yüzünü yalayan rüzgârın sesini ve kokusunu severiz. Çam ormanlarının kokusunu taşıyan ve yağmurlarla yıkanıp temizlenmiş meltemleri severiz.

Hava önemlidir bizler için. Ağaçlar, hayvanlar ve insanlar aynı havayı koklar. Beyaz adam için bunun da önemi yoktur! Ancak size bu toprakları satacak olursak, havanın temizliğine önem vermeyi de öğrenmeniz gerekir. Çocuklarınıza, havanın kutsal bir şey olduğunu öğretmeniz gerekir. Hem nasıl kutsal olmasın ki hava?. Atalarımız doğdukları gün ilk nefeslerini bunun sayesinde almışlardır. Ölmeden önce son nefeslerini de gene bu havadan almazlar mı?

Toprak satmamız için yaptığınız öneriyi inceleyeceğim! Eğer önerinizi kabul edecek olursak, bizim de bir koşulumuz var: BEYAZ ADAM BU TOPRAKLAR ÜZERİNDE YAŞAYAN BÜTÜN CANLILARA SAYGI GÖSTERSİN!

Ben bir vahşiyim ve başka türlü düşünemiyorum! Yaylalarda cesetleri kokan binlerce Buffalo gördüm. Beyaz adam trenle geçerken vurup öldürüyor bu hayvanları! Dumanları püskürten bu demir atın bir Buffalo'dan daha değerli olduğuna aklım ermiyor! Biz sadece yaşabilmek için avladık Buffalo'ları!

BÜTÜN HAYVANLARI ÖLDÜRECEK OLURSANIZ NASIL YAŞAYABİLİRSİNİZ? CANLILARIN YOK EDİLDİĞİ BİR DÜNYADA İNSAN

HABERLER

RUHU YALNIZLIK DUYGUSUNDAN ÖLÜR GİBİ GELİYOR BİZE. UNUTMAYIN BUGÜN CANLILARIN BAŞINA GELENLER YARIN İNSANIN BAŞINA GELİR! ÇÜNKÜ BUNLAR ARASINDA BİR BAĞ VARDIR.

ŞU GERÇEĞİ İYİ BİLİYORUZ: TOPRAK İNSANA DEĞİL, İNSAN TOPRAĞA AİTTİR! VE BU DÜNYADAKİ HER ŞEY, BİR AİLENİN FERTLERİNİ BİRBİRİNE BAĞLAYAN KAN GİBİ, ORTAKTIR VE BİRBİRİNE BAĞLIDIR. BU NEDENLE DE DÜNYANIN BAŞINA GELEN HER FELAKET İNSANOĞLUNUN DA BAŞINA GELMİŞ SAYILIR!

Bildiğimiz bir gerçek daha var: Sizin Tanrınız bizimkinden başka bir Tanrı değil! Aynı Tanrı'nın yaratıklarıyız. Beyaz adam bir gün belki bu gerçeği de anlıyacak ve kardeş olduğumuzu fark edecektir. Siz Tanrınızın başka olduğunu düşünmekte serbestsiniz! Ama Tanrı, hepimizi yaratan Tanrı için Kızılderili ile beyazın farkı yoktur. Ve Kızılderililer gibi Tanrı da toprağa değer verir. Bu toprağa saygısızlık, Tanrı'nın kendisine saygısızlıktır.

Beyaz adamı bu topraklara getiren ve ona Kızılderiliyi boyunduruk altına alma gücünü veren Tanrı'nın kaderini anlamıyoruz! Tıpkı Buffalo'ların öldürülüşü, ormanların yakılışı, toprağın kirletilişini anlamadığımız gibi, BİR GÜN BAKACAKSINIZ GÖKTEKİ KARTALLAR, DAĞLARI ÖRTEN ORMANLAR YOK OLMUŞ, YABANİ ATLAR EHLİLEŞTİRİLMİŞ VE HER YER İNSANOĞLUNUN KOKUSUYLA DOLMUŞ! İŞTE O GÜN İNSANOĞLU İÇİN YAŞAMIN SONU VE VARLIĞINI DEVAM ETTİREBİLME MÜCADELESİNİN BAŞLANGICI BAŞLAMIŞ OLACAK!".

Bu mektup 1854 yılında Amerika Birleşik Devletleri Başkanı'na bir Kızılderili reisi olan Seattle tarafından yazılmıştır.

Klinik Gelişim Çıktı

İstanbul Tabip Odası'nın süreli bilimsel yayını KLİNİK GELİŞİM'in birinci sayısı HAZİRAN 1987'de çıktı. Dr. Abdullah Servet'in yayın yönetmenliğini, Dr. Sennur Zorer'in yazı işleri müdürlüğünü yaptığı derginin editörü Prof. Dr. H.Hüsrev Hatemi. Oldukça geniş bir Bilimsel Danışma Kurulu'na sahip yayın, iki ayda bir yayınlanacak ve yılda iki ek (supplement) verecek. Dergide tıp alanında yapılan klinik, deneysel araştırmalar, ilginç olgu bildirimleri ve derlemeler yeralıyor. Ayrıca, fakülte ve eğitim hastanelerinde yapılan uzmanlık çalışmaları ve yabancı dergilerden kısa çevirilere de yer veriyor.

Klinik Gelişim'in birinci sayısında yeralan yazılar şunlar (parantez içindekiler yazının yeraldığı sayfalardır):

- Yılmaz G., Bulca H., Erem A.R.: Gebelikte Tüberkülozun Tedavisi (7-10)
- Hatemi H.H., ve arkadaşları: Anne ve Yenidoğan Kordon Kanında Sialik Asid Düzeyleri (11-12)
- Efe B., ve arkadaşları: Fibrokistik Mastopatide Bromocriptine (13-18)
- Ceşmeci S., ve arkadaşları: Ateroskler otik Damar Tıkanıklığı Saptanan Hastalarda Bazı Risk Faktörleri (24-26)
- Erdine S., Aldemir T., Akyüz N.: Trigeminal Nevraljide Gliserol İnfeksiyonu (27-30)
- Karagülle M.Z., ve arkadaşları: Adjuvan İnjekte Edilen Sıçanlarda Düşük Sıcaklık ve Yüksek Nemin Ekilem Şişliği Üzerine Etkisi (31-35)
- Urgancıoğlu İ., ve arkadaşları: TT 1-115 Arası Endemik Guatr Taramalarının İkinci Değerlendirilmesi (36-38)
- Kazancıgil A., Aydınlı K., Işıloğlu H.: Tiroid-Hipofiz İlişkisinin Van Wyk-Grumbach Sendromunun Etyolojisindeki Yeri (39-43)
- Yılmaz T., ve arkadaşları: Bir Olgu Nedeniyle Retroperitoneal Nonkromaffin Paraganglioma (44-46)
- Erginer R., Yalnız E., Babacan M.: Subtalar Çıkık (47-48)

Dergide bu yazılara ek olarak "Bilimsel Toplantılara Hazırlanan Genç Araştırmacılar İçin Notlar" ve çeşitli kısa çevirilerle, İst. Üniv. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi ve İst. Üniv. Tıp Fakültesi 1986 Tez Listesi yeralıyor.

İstanbul Tabip Odası üyelerine ücretsiz olarak gönderilen dergiye, istenildiğinde diğer hekimler abone de olabiliyor. Bir sayısının 1250 TL olan derginin hekimler için yıllık abonesi 8.000, öğrenciler için 5.000 TL. Abone olmak isteyenlerin Ziraat Bankası Cağaloğlu Şubesi 40542 nolu hesabı yatırdıkları abone bedelini gösterir banka dekontunu ya da fotokopisini adresleriyle birlikte yazışma adresine göndermeleri yeterli.

KLİNİK GELİŞİM DERGİSİ
Yazışma Adresi: İstanbul Tabip Odası, Türkocağı Cad. No: 17 Cağaloğlu/ İSTANBUL Tel: 522 19 11 - 522 73 74

Doğa Korumacıları'nın Dalyan Eylemi Öncesi Sundukları Basın Bildirisinin Tam Metni

— Türkiye halkına önemle duyurulur.

1. Doğal yaşam dengesi hızla bozulan gezegenimizin evrendeki mavi rengi olası bir nükleer savaşta silinmek üzeredir.

2. Dünyanın doğal kaynakları alternatif enerji üretim birimleri oluşturmaya yeterli iken var olan ve ülkemizde de yapımı planlanan nükleer santraller, diğer ülkeler ile birlikte topraklarımızı da tehdit etmektedir.

3. Çernobil kazasından sonra özellikle Karadeniz sahillerimizde sakat çocuk ve hayvan doğumları hızla artarken, yetkili kurumlarca hiçbir açıklama yapılmamakta, yiyecek, içecek maddelerimizdeki radyasyon ise devlet katında arabesk bir eda ile karşılanmaktadır.

4. Haliç, İzmit, İzmir körfezleri barındırdıkları canlılar ile birlikte ömürlerini doludrmuşlardır.

5. Kıyı şeritlerimizdeki kirlilik oranı hızla artarken, denizlerimizden çıkan balık cinsleri ile deniz ürünlerinin çeşitliliği günbe gün azalmaktadır.

6. Kimyasal gübreler yolu ile katledilen topraklarımızdaki canlı ve bitki ürünleri yok oluş sürecine girmiştir.

7. Kentlerimiz yanlış yöneticilerin ellerinde toz bulutlarına gömülmüştür.

8. Orta şiddette bir deprem sonrası çökmeye hazır, eksik inşaat malzemeleriyle yapılmış evlerde, sıhhi olmayan toplu ulaşım araçlarında ve tasarım sürecinden geçmemiş kent mobilyalarının arasında yaşamaya mahkum bırakılıyoruz.

9. Kişi başına düşen yeşil alan yüzdesinin en düşük olduğu ülkelerden birinde yaşarken, "Lütfen çimenlere basmayınız" tabelasının asılı olduğu belki de tek ülkeyiz. Zira çimenler bakmak için değil üzerine uzanıp, vücudumuzdaki negatif elektriği boşaltacağımız bir bitki örtüsüdür.

10. Ormanlarımızın devlet kademelerindeki gizli desteklerle, bina yapmak uğruna ateşe verildiği bir ülkede yaşıyoruz.

11. Birkaç ay önce Avrupa televizyonlarında açıklanan, İsveç'ten Irak'a yollanan kimyasal silahların, Mersin limanında aktarıldığına dair haberin devlet yetkililerince açıklanmasını istiyoruz.

12. Ramazan bayramlarında sokaklarda hayvan kesiminin önlenmesi, çocuklarımızın kan görmeden büyümesini istiyor, hayvan kesimlerinin sadece mezbahanelerde yapılmasını diliyoruz.

13. Doğanın verdiği canı doğanın alması gerektiğinden hareketle, idam cezasının kaldırılmasını, ülkemize sığınan mültecilerin korunmasını istiyoruz.

14. Ülkemizde açılan her türlü silah fuarını protesto ediyoruz.

15. Yöredeki birçok kuş cinsinin sonuna neden olacak Konya civarındaki NATO-Havaalanı projesini protesto ediyoruz.

16. Gökova'ya yapılan termik santrali ve kömürünün ırkçı G.Afrika rejiminden ithal edilmesini protesto ediyoruz.

17. Ve Dalyan'da, süren otel inşaatı gerçekleştiği takdirde bu caretta caretta ve chelonia mydas cinsi kaplumbağaların dünyada kalan son örneklerinin sonu ile yörenin doğal güzelliğinin ve diğer canlıların katli olacaktır. Otel inşaatının derhal durdurulması, yörenin milli park ilan edilip korunmaya alınması isteğimizi ve inşaat bölgesinde yapacağımız açlık grevi ile Türkiye'de çevre konusunda yapılacak olan ilk eylemi ilan ederiz.

Ey insanoğlu, yaşadığımız gezegenin ozon tabakası da delinmek üzeredir.

Ve sen, daha şimdiden, çocukluğunda yüzdüğün yerleri ve yediğin yemekleri anlatırken, yakın bir gelecekte çevrende yok ettiğin şeyler olmaksızın yaşayamayacağını anladığında diliyoruz ki çok geç olmasın. Zira o gün kuracağın herhangi bir sistem adı ne olursa olsun, kaybettiğin şeyleri sana geri getiremeyecektir. Bu yüzden bugünden mücadeleye başlamak günüdür.